

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

NAKLADEM: ILL. TOW. WYDAWNICZEGO.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR W. HAUSNER.

CENA PRENUMERATY
We Lwowie płaconemu 40 Mk., z dostawą do domu 48 Mk., na prowincyi 48 Mk., w innych państwach 60 Mk. (z przesyłką poczt.)
CENA OGŁOSZEŃ:
miejsce (długość) za 1 wiersz nonperol i Mk. „Niedziela” i „Nekrologia” za wiersz nonp. 3 Mk. Komunikaty i reklamy po krocie za wiersz nonp. 6 Mk. Drobiazgowość 30 kca. za wiersz. Dla ogłoszeń o pomocy bezpłatnie. Ogłoszenia na drobnych wierszach. Zamówienia (pozitivowe) wysyłane do redakcji za wiersz nonp., nekrologi i nekrologi 6 Mk., komunikaty i reklamy 10 Mk., drobne ogłoszenia 40 kca. od słowa.
Adres Redakcji i Administracji
Lwów, ul. Sokalska l. 21.
Cena pojedynczego numeru za cały obszar Polski
2 Marki.

Zbrodnia Cieszyńska.

Pruska polityka koalicji.

Frysztat, 30. lipca.

Sprawdza się wiadomość o ohydnej zbrodni, którą popełnili nadzobje, wszechwładnie rządzący światem kapitalistycznym, Millerand, Lloyd George i Spółka. Rozstrzygnięto spór cieszyński w sposób tak stronniczy, że nawet najbardziej niechętni przez żandarmów czeskich sfalszowany plebiscyt nie byłby gorzej popsut sprawą.

Dano Czechom całe zagłębie, dano im nawet Karwinę i Górę Suchą, które się tak bohatercko przeciw najazdowi czeskiemu broniły.

Dla dogodzenia swawoli czeskiej przepołowiono i zrujnowano miasto Cieszyn.

Dano Czechom Trzyniec, ten dziejny, tak świadomie polski Trzyniec, gdzie każdy kamień krzyżem, każda bryła rudy wyć będzie przeciw tej zbrodni.

Dano Czechom Jabłonków wraz z jego rdzeniem polską okolicą, dano wierne Nawie polsko-ewangelickie, zaprzędano im polskie Beskidy. Ażby zaś już żadnego złagodzenia tej krwawej krzywdy nie było, oddano Czechom także oba stoki Tatrzyskich.

Wszystko to, co prawda, nie na długo. Żadne bowiem łajdactwo eks-socjalisty, a obecnie prześladowcy francuskiego ruchu robotniczego Milleranda, żadna zbrodnia byłego radykała, a obecnego sługusa magnatów angielskich Lloyd George'a nie potrafi nadać trwałości tej śmiesznej łataninie, jaką jest republika czesko-niemiecko-słowacko-madziarsko-rusińsko-polsko-rumuńska. Do dwóch lat ta łatanina pstrokata się rozleci, a wtenczas polski lud pracujący odbierze, co jego prawowitą własnością jest i pozostanie.

Nie boimy się więc o przyszłość polskiego Śląka. Niedorzeczne „mocarstwo” wielkoczeskie prysnie jak bańka mydlana, a Polska Polska będzie i z woli ludu odbierze co swoje.

Ale ciężkie i gorzkie dni czekają dwieście tysięcy zaprzędanych Polaków pod czeskim jarzmem!

Pewno że naród polski, który cały przetrwał sto pięćdziesiąt lat niewoli, przetrwa i tę nową klęskę. Ale na razie ta klęska na nas spadła, więc zastanówmy się: jak się to mogło stać?

Gdyby istotnie wiążącą ustawą świata, a nie pośmiewiskiem wszystkich przebiegłych łotrów były szlachetne zasady Wilsona — nie mogłoby się to stać.

Gdyby naprawdę obowiązującym prawem było samostanowienie narodów — nidyby się to stać nie mogło.

Zdeptano wolę górników i hutników polskich, którzy z bronią w ręku, śmiało patrząc w oczy śmierci, na ochotnika szli odpierać najazd czeski na swoją ziemię ojczystą. Uczyniono to nawet bez tej wymówki, że trzeba koniecznie tak uczynić dla zabezpieczenia istnienia i dobrobytu narodu czeskiego. Bo wczek dowiedliśmy Czechom bodaj dwadzieścia razy z rzędu, że ani do istnienia, ani do dobrobytu im naszych polskich gmin na Śląsku

nie trzeba, że węgla mają gdzieindziej dość, że połączenia kolejowe między Morawami a Słowacją mają gdzieindziej, że zresztą z łatwością mogą sobie wybudować przynajmniej dwa dalsze połączenia. Dogodzone więc poprostu nienasyconej chciwości Czechów, aby ich wynagrodzić za to, że podczas wojny pomagali koalicji rozbić Austrię. Za tę zasługę nietylko im darowano polską ziemię, której żaden francuski minister nie miał prawa darować, ale darowano im także dwieście tysięcy żywych Polaków, jako niewolników.

A przecież podobno wojnę światową prowadzono o to właśnie, żeby miecz zdobywcy brutalną przemocą nie rozcinał żywych narodów i ich obszarów, nie oddawał ludności wbrew jej najświętszym uczuciom pod obce jarzmo. Wojnę, tak ustawicznie głosili obecni zwycięscy, wojnę przeciwko Niemcom prowadzi się w imię samostanowienia narodów. A teraz ci sami zwycięzcy wprost swawolnie to samostanowienie deprecją!

Wojnę, tak również od sześciu lat nieustannie głoszą, prowadzi się o nietykalność umów międzynarodowych. Niemcy naruszyli umowę o neutralności Belgii, ogłosili tę świętą umowę za „marny świstek papieru” więc ich zato srode ukarano i srogą tą karą przywrocono porządek boski na ziemi.

A umowa z 5 listopada?

Tę umowę Czesi złamali niemniej swawolnie, niemniej zbrodnio, niż Niemcy umowę o Belgię. A zato ich ukarano, zato ich wynagrodzono, i to z królewską hojnością!

Wspaniałe huly żelazne w Trzyniecu, niezmiernie cenne kopalnie i koksownie, karwińskie źródła lecznicze darkowskie, pół Cieszyna, Jabłonków, Beskidy, tudzież arcyważny węzeł kolejowy bogumiński i samą kolej bogumińsko-kośczyką, ułatwiającą im trzymanie pod jarzmem buntujących się Słowaków — to wszystko otrzymali Czesi pomimo to, a może raczej właśnie dlatego, że tak bezwstydnie złamali dobrowolnie z nami zawartą umowę z 5 listopada 1918 roku.

Jeśli więc nie chodzi ani o samostanowienie narodów, ani o nietykalność umów — więc o coż chodzi? Właśnie? Chyba tylko o prastarą zasadę wszystkich barbarzyńców, że „łup do zwycięzców należy!”

Ale najcenniejszym orędownikiem tej zasady był przecież właśnie Wilhelm II, cesarz niemiecki i król pruski!

Jeśli więc światem i nadal rządzić mają zasady Wilhelma II, to pocóż była wojna światowa? POCO spustoszone tyle krajów, pOCO wywołano powszechną nędzę, pOCO zabito miliony ludzi?

W. G.

Okolo rozstrzygnięcia w sprawie cieszyńskiej.

CIESZYN, 28. lipca.

Wczoraj wrócili z Paryża dr. Dąbrowski i dr. Banaszkiewicz, imi delegacji, jak ks. Londzin; ks. Kulisz i inż. Kiedroń jeszcze w Paryżu pozostali.

Wiadomości, jakie przywieźli obaj wymienieni delegaci, są niewesołe. Rozstrzygnięcie dla nas zabójcze już właściwie zapadło a w ostatniej dopiero chwili zainterwenjował zastępca Ameryki. Czy jednak interwencja ta skutek jaki odniesie, niewiadomo. Zbytym złudzeniom w tym względzie poddawać się nie należy.

Los Cieszyna nie jest jeszcze pewny. Cieszyn miasto ma pozostać przy Polsce. Ustaloną nie jest kwestya dworca kolejowego, który prawdopodobnie przypadnie także Polsce a Czesi doprowadziliby w takim razie linię kolejową z Ligołki do Ronicy na zachód od Cieszyna. W każdym razie przed wyjazdem swym z Paryża delegaci nie mieli żadnej autentycznej wiadomości o podziale miasta.

Benesz wogóle nie chciał włączenia Cieszyna do republiki czesko-słowackiej, nie chcąc zwiększać ilości Niemców w republice. Jest to nagroda dla Niemców śląskich, którzy pomogli Czechom w ich sukcesie. Obecnie Czesi, którzy ludzili ich

niepodzielnością Śląska, nie chcą Niemców śląskich i postawiają ich Polakom.

Oprócz Niemców z pomocą Czechom przyszedł kapitalizm. Właściciele kopalń wszyscy oświadczyli się za Czechami. Hr. Larisch, który długo ludził Polaków, swoimi wpływami dokonał że oprócz Karwiny i Frysztackie włączono do Czech. Dla folwarków laryszowskich poświęcono czyste polskie gminy powiatu frysztackiego.

Taksamo polski Trzyniec rzucono w ofierze molochowi francuskiego kapitału. Jak wiadomo, przed paru miesiącami akcye hut trzynieckich od Fryderyka Habsburga odkupiła firma francuska Schneider-Creuzot. Obecnie firma ta zadecydowała o losie Trzynieca.

Czyż dziwić się wobec tego oburzeniu, które objęło masy robotnicze?

Ten handel żywymi duszami w 20 wieku jest czemś, na co się ścina krew w żyłach. Dla kopalni dla kolei, dla kilku folwarków hrabiowskich poświęca się los 150.000 ludzi. Wilsonowskie prawo samostanowienia ludów ustępuje na plan drugi, gdy w grę wchodzi interes kapitału.

Co tracimy, tracąc Śląsk?

W dobie największego napięcia ludowych i materialnych sił narodu, w dobie, kiedy zbiorowa dusza i cały aparat państwowy nastawiony jest na odparowanie ciosu ze wschodu, zagrożającej go istocie i życia, niepodległości narodowej został zadany Polsce ręką „sprzymierzeńców” sztych z tyłu. Wyrokiem koalicyjnym opartym na pogwałceniu prawa o samostanowieniu ludów uraśliśmy na rzecz dziwnego politycznego, stworzonego traktatem wersalskiego, na rzecz tak zwanej „Czechosłowacji” — parę ziem polskich — najcenniejszą część Księstwa Cieszyńskiego. Cała energia narodowa, cała krew i łak zwrócony jest obecnie na Wschód i kłatego złowrogi wyrok nie rozlegnie się żywiołowym echem po wszech ziemiach naszych, ale tam głębiej zstąpi w serce narodu krzywdą, tam mocniej tam goręcej przywrzemy uczuciem do zaprzędanych w niewolę braci naszych po i tamtej stronie Olzy.

I jeżeli pociechę może być w dniach klęski i cierpienia świadomość, że bolesne doświadczenia ptają się śladem klęsk na przyszłość, to tę smutną pociechę możemy przejąć w siebie: zbrodnia cieszyńska otworzy nam wreszcie oczy na istotną wartość „przyjaźni” tych, na których opierałyśmy mimo tylu zawodów zawsze swe nadzieje. Zrozumiemy wreszcie najgorliwszy zwolennik „orientacji zachodniej”, że Polska została cynicznie okrzyknięta i zdradzona przez tych, do których w pełnym zaufaniu zwróciła się, prosząc o rozstrzygnięcie w sprawie cieszyńskiej.

Uprzymiarnijmy sobie zadana nam klęskę. Niech mówią cyfry:

W pow. cieszyńskim oderwano o nam 56 gmin polskich, w pow. frysztańskim 28 gmin. Obszar przyznany Czechom wynosi 1294 km. kw. z ludnością 297.000 w tem 141.000 Polaków. Polakom przyznano 998 km. kw. obszaru z ludnością 138.000 w tem 92.700 Polaków.

Czesi więc otrzymali 66 proc. obszaru i 67 proc. ludności. Największe bogactwa ziemi śląskiej przypadły Czechom.

Jakiem prawem to się stało? Całe niemal Ks. Cieszyńskie jest ziemią niewątpliwie polską,

z wyjątkiem powiatu frydeckiego, którego ludność można uznać za czeską. Na dowód, że przy ocenie stosunków ludnościowych na Śląsku nie przemawia przez statystyków polskich stronniczość narodowa, można przytoczyć fakt znamienity:

W r. 1903 wydało prasowe wydawnictwo „Narodnich Listów”, „Mapę ziemi Korony czeskiej” — chodziło o mapę dla celów propagandy patriotycznej czeskiej. Otóż na tej mapie czeskim kolorem oznaczone jest mało co więcej jak powiat frydecki; kolor polski sięga znacznie na zachód od Cieszyna. Cała linia kolejowa z Bogumina do południowej granicy Księstwa za Jabłonowem znajduje się tam na obszarze polskim; etnograficzny zasięg polski obejmuje na tej mapie okolice Jawonowego (najwyższy szczyt w górach pomiędzy rzekami Olzą a Morawką), poczem ku północy stanowi granicę narodów tylko górny bieg rzeki Stonawki, podczas gdy bieg średni znaczony jest polskim kolorem; do polskiego obszaru wrysowane są tam Karwina, Dąbrowa Orłowa, Rychwałd. Takie było przekonanie czeskiej publicystyki, czeskich działaczy w dziedzinie narodowego uświadamiania szerszych warstw, przekonanie oparte na studiach czeskich uczonych.

Obok 235.000 Polaków mieszka na Śląsku 85.000 Czechów i 56.000 Niemców, oraz 10.000 żydów. Polacy — to robotnicy i małorolni właściciele. Ich rękami powstały bogactwa kraju i ołbrzymie fortuny magnatów i fabrykantów. Podczas kiedy magnateria czeska lub niemiecka nie wahała się umieszczać kapitałów w przedsiębiorstwach przemysłowych, arystokracja polska wolała je składać w bankach angielskich. Do uświadomienia narodowego ludności śląskiej najwięcej przyczyniła się polska partya socjalno-demokratyczna. Socjaliści polscy rozwijali najruchliwszą działalność tak za czasów przynależności do Austrii jak zwłaszcza w dobie ostatnich zapasów z Czechami o Śląsk. Oni utwierdzali w szerokiej masach świadomość polską przez wiece, broszury, pogłębiali ją przez stowarzyszenia; kooperatywy robotnicze, wreszcie przez dopływ ludzi i pism z Galicyi.

Polska traci około 150.000 pracowitego, hartownego ludu, robotników i chłopów. Polska traci wszystkie bogate rezerwy kopalniane, a zwłaszcza węglowe. Złóża węgla kamiennego na ziemiach polskich ciągną się od biegu Warty na Śląsku Górnym aż po Kraków, wypełniają Zagłębie Sosnowieckie i Dąbrowieckie, sięgając na południe głęboko w Śląsk Cieszyński aż do Morawskiej Ostrawy. Węgiel śląski ma tę wyższość nad węglem z b. Kongresówki i Galicyi, że koksuje się znakomiciej i oddawna nasza hutnictwa i zakłady metalurgiczne. Na 6.000 km. kw. całego Zagłębia węglowego na Śląsk Cieszyński przypada 1000 km. kw. (wobec 3000 na Śląsku Górnym), a zasób jego terenów wynosi 11 miliardów ton. (W Zagłębiu krakowskim 21 miliardów, w Krainie leśnej Polskiej 5 miliardów, na Śląsku Górnym 51 miliardów).

Obok górnictwa rozsiadł się na Śląsku wielki przemysł. Fabryki wszelkiego rodzaju, a przede wszystkim metalurgia i tkactwo. Śląsk Cieszyński liczył w roku 1909 fabryk większych 1465. Pracowało w nich przeszło 77.000 robotników, w znacznej części przybyłych z Galicyi.

Wszystko to straciliśmy. Skarby naszej ziemi obcych tuczyć mają. Robotnik polski obcy organizm pracą swą krzepić i wzbogacać będzie. Za kordonu czeskiego tysiące rąk wyciągać się będzie do macierzy.

Zdradzono nam i sprzedano nasz lud. Będziemy o tem zawsze zawsze pamiętali.

Podpisujcie polską pożyczkę państ.

NCRWESKIE ZWIĄZKI ZAWODOWE ZA III. MIĘDZYNARODÓWKĄ.

BERLIN 30. lipca. Według informacji „Deutsche Allgemeine Zeitg” z Chrystyami; kongres norweskich związków zawodowych wypowiedział się za politycznym systemem Rad i za dyktaturą proletariatu, oraz postanowił wysłać do Moskwy delegata do III. Międzynarodówki.

IERZY MOSTEŃSKI.

Waryat.

P. Alojzego Agapita dwojga imion Prawdzica, uważali wszyscy z dawien dawna za półgłówka i półwaryata, któremu niejedno się wybaczało w imię ewangelicznych słów: „Przebac mu Panie, albowiem nie wie co czyni!”.

Kiedy jednak pan Alojzy, ufny w swój patent na półgłówka i półwaryata, stał się wprost szkodliwym dla sprawy narodowej, tembardziej, że jego zwaryowane sofizmaty i wywody, poczęły mu zjednywać coraz większą liczbę zwolenników wśród nieświadomionego politycznie motłochu — został skazany przez sąd św. fehmy na wycięcie języka, pozbawienie wszelkich praw obywatelskich i osadzenie w więzieniu Kapituły, przy Katedrze miasta Polonia — in nomine Patris et Fillis et Spiritus Sancti, Amen.

Bo posłuchajcie tylko, jak ów półgłówek pojmował swoje obowiązki obywatelskie i pod jakim zwaryowanym kątem widzenia, patrzył na wszystko, co ogół myślącego i zapałem przejętego społeczeństwa obmyślał, obgadał i usiłował zdzielać, by Ojczyznę z ciężkiego paroksyzmu i niebezpieczeństwa dźwignąć!...

Na wiecu wszystkich cechów mieszczańskich i konfraternii kauzypierdów grodzkich i ziemskich, w te wichrzycielskie, a głupie słowa przemówił:

— Panowie! Ojczyzny jeszcze nikt nie zbawił pustą i bombastyczną gadaniną, od której uszy już puchną i reklamą cyrkową Barnum i Buffalo Bill!

Panowie! Byliśmy zawsze krańcowi: czy to w zapale, czy też w upadku ducha, a teraz jesteśmy śmieszni!... Dotychczas nikt nie chciał się nawet zastanowić, że toczymy wojnę i że ta wojna do czegoś obowiązuje. Mówiliśmy i myśleliśmy nawet czasami o naszej wojnie, jak np.

o wojnie Kafrów z Kabylami. Przyjmowaliśmy różne tryumfy, zwycięstwa i bohaterские wysiłki naszej armii, jak rzecz zupełnie naturalną, wymagającą od czasu do czasu iluminacji, dekoracji, owacy, kolacji i libacji; ale czy ktoś pomyślał o złuzowaniu, czy o moralnym choćby poparciu naszego żołnierza?... Nie! Strejk kelnerów, czy zakaz wypiekania ciastek z kremem, odczuwaliśmy stokroć głębiej, aniżeli tę wojnę!...

A teraz, kiedy poczuliśmy stopę wojny na własnych karkach, kiedy zrozumieliśmy, że wojna, to nie pobrękiwanie cudzą szabelką, to nie ognisty mazar i hołubce, siarczyście wycinane na parkietach kasyna, to nie pusta gadanina „jubileuszowo-obchodowa” i wstrętne samolubstwo, zamaskowane łanym frazesem — staliśmy się najohydniejszymi tchórzami i defetystami.

My, którzy niedawno temu zupełnie bezkrytycznie, aczkolwiek szczerze, porywaliśmy się na pochód choćby do Kameczatki, jesteśmy teraz jak stado owiec, pędzących na oślep w ogłupieniu i przerażeniu, przed czymś, co zbiorowy wysiłek i odrobina prawdziwej ofiarności łatwo powstrzymać mogą, jak silny dąbczak powstrzymuje czasem lawinę spadającą z gór.

Panowie! Zamiast biernego mistycyzmu tołstojskiego „Nie sprzeciwiajcie się złu!”, obierzmy sobie za dewizę słowa Mullforda: „Chciej mocno, a stanie się!”.

Rozumiem psychozę naszego społeczeństwa, pojmuję to zakłamanie się energii i nerwowe wyczerpanie, dzięki sześciokrotnej wojnie, jaką przeżyliśmy i przeżywamy, ale zupełnie pojąć nie mogę owej histeryi i owego bezbołowania, gdzie każdy chce rządzić, krytykować i gadać, ale nie intenzywnie myśleć, słuchać i pracować.

Panowie! Pozwolę sobie za krakowskim „Naprzodem” zacytować, kilka uwag na czasie. „Nie zbawią nas śmieszne wprost hasła w

rodzaju: „mężczyznom od 17 do 42 lat, nie w uniformie — wstęp wzbroniony”, „wszyscy na front!” lub „kobiety, odmówcie miłości tym, co nie zgłaszają się na ochotnika!”, gdyż nie trzeba nam tych mas, których chwilowo nie mamy w co uzbroić, ani zrobimy z nich żołnierzy na poczekaniu — trzeba nam natomiast kilku zdecydowanych dywizji kawalerii, kilku oddziałów partyzantów i kilku roczników. Prawdziwi ochotnicy, którzy zechcą pójść, znajdą, a ściśle mówiąc już znaleźli drogę „Ochotnicy” zaś, których do wstąpienia mają zachęcać plakaty i krzyki matki, żony, siostry, kochanki, nigdy nie będą żołnierzami — w najlepszym zaś razie zapchną przeważnie kancelarye”.

Trzeba nam przede wszystkim wiary we własne siły i zwycięstwo!

Trzeba nam raz wyzbyć się tej wiary w fikcyjną pomoc obcych, którzy w najlepszym razie wysłają nam na pomoc wagon kondensowanego mleka, kilka tuzinów artykułów pierwszej potrzeby i wybrukowane misye!...

Trzeba nam powagi i rozważa, lecz nie histerycznych wykrzyków, neurastenicznych hasel, cyrkowych błazeństw z chorągiewkami, muzyką, automobil mi i deklamacyami wędrownych komedyantów!...

Trzeba nam...

— Waryat! — poczęto wołać ze wszystkich stron.

— Zrzucić go z mównicy! Pod sąd z nim!...

— Waryat! Półgłówek! Dureń! Hańba!...

Nic więc dziwnego, że pan Alojzy Agapit dw. im. Prawdzic, został skazany przez sąd św. fehmy, na wycięcie języka, pozbawienie wszelkich praw obywatelskich i osadzenie w więzieniu Kapituły, przy Katedrze miasta Polonia — in nomine Patris et Fillis et Spiritus Sancti, Amen...

Podział Śląska Cieszyńskiego.

Definitywne orzeczenie.

Definitywna decyzja konferencji ambasadorów w sprawie podziału księstwa Cieszyńskiego Spisza i Orawy powzięta we wtorek popołudniu brzmi:

Czesko-słowacki rząd otrzymuje karwińskie rewiry węglowe i całą kolej koszycko-bogumińską następnie miasta: Bogumin, Karwinę, Frysztań przedmieście Cieszyna, Trzcinię i Jabłonków.

Na Orawie oddana Polakom obszar Jabłonki w linii od Babiej Góry do Magury.

Na Spiszu otrzymała Polska obszar Krompochu w linii od Jurgowa do Niedzicy.

Specjalna komisja graniczna, która ma być utworzona w ciągu dni 14, będzie miała prawo wprowadzenia lokalnych zmian przy wytyczeniu linii demarkacyjnej. Dokonane przez konferencję rozstrzygnięcie jest jednostronne (załem nie układem) i wzięto w niem pod rozwagę względy polityczne i gospodarcze. Ludności dano prawo opcyi na zasadzie prawa przynależności w roku 1904, oraz prawa zamieszkania w r. 1918. W tych ostatnich kategoriach rządy czeski i polski mają prawo odrzucenia próby o opcyę. Ludności zapewnia się prawo nieograniczonego przesiedlania się. Przyznaje się nadto amnestya za wszystkie działania polityczne i propagandowe drugi rozdział tego orzeczenia dotyczy spraw węglowych.

Granice polsko-czeskie.

WARSZAWA, 31 lipca (Pat.). Wydział prasowy ministerstwa spraw zagranicznych komunikuje: Dnia 30 lipca wieczorem otrzymało ministerstwo spraw zagranicznych zawiadomienie z Paryża o następującej decyzji w sprawie Cieszyńskiego, Spisza i Orawy:

Wojska ochotnicze w zwycięskim boju.

Komunikat sztabu generalnego.

z dnia 31 lipca.

Od granicy niemieckiej wzdłuż Pisy i Narwi do Tykocina sytuacja bez zmiany. Od Tykocina wzdłuż Narwi do Orlanki oddziały nasze, zasilone przez pierwsze formacje ochotnicze, odparły silne ataki bolszewickie, zadając nieprzyjacielowi nadzwyczaj ciężkie straty. Na jednym tylko odcinku pod Topielcem oparty nieprzyjaciel pozostawił w naszym ręku 11 karabinów

Dnia 28 b. m. rada ambasadorów zakomunikowała urzędową decyzję w sprawie granic polsko-czeskich, oznaczając granicę biegnącą wzdłuż granic zachodnich gmin Zebrzydowice, Małe Kończyce, Kaczyce, przecinającą Cieszyn do morfu na Sibicy, stąd po naszej stronie gminy Puńców, Dziegieleń, Leszna Górna, Ustron, Wisła, Izdebnia, Jawerzynka i na Orawie granica idzie, pozostawiając po naszej stronie Fakmizły, Wielką Lipsowicę, Cynznią, Głodówkę, Suchagórę, a na Spiszu Jurgów, Łapszanę, Kacmin i Niedzicę.

Czesi obowiązują się do czynienia ułatwień w transicie kolejowym, specjalnie Bognin Piotrowice oraz w dostępie do dworca w Cieszynie, Termin opcyi do 6 miesięcy. Obsadzenie przyznanych terytoriów w ciągu 15 dni po podpisaniu traktatu. O zabezpieczeniu praw mniejszości narodowej w traktacie nie ma wzmianki.

Układ węglowy.

Uchwalono, aby Czechosłowacya zobowiązała się dostarczać Polsce tę ilość węgla, jaką dostarczała w r. 1913 z zaznaczeniem, że na wypadek zmniejszonej produkcji zmniejszą się i dostawy w tym samym stosunku. Ustanowiono następnie, że Polska będzie dostarczała Czechosłowacyi nafty, przyczem pozostawiono obu państwom swobodę porzucenia się co do swych potrzeb.

Nakoniec uchwalono, że przygotowany będzie natychmiast układ Czechosłowacyi ze sprzymierzonymi co do dostaw węgla z Śląska cieszyńskiego dla państwa sprzymierzonych, a mianowicie na zasadzie dostaw z r. 1913.

Szef Sztabu gen. o sytuacji.

WARSZAWA, 31. lipca. (Tel. wł.) Szef sztabu generalnego Rozwadowski, przyjął dziś reprezentantów prasy i oświadczył im:

Zwycięstwo sowieków byłoby też zwycięstwem Niemiec, byłoby wymazaniem Polski z karty Europy. Wojska nasze dokazywały cudów ale nie miały poparcia w narodzie. Rząd sowiecki był do wojny doskonale przygotowany i zyskał chwilową przewagę. Teraz udało nam się sy-

maszynowych i 500 trupów na placu,

Na zachód od linii kolejowej Białystok-Brześć toczą się zacięte walki o linię Topczewa-Lubina rzeki Narcza i Zerczyce. W rejonie Brześcia sytuacja bez zmiany.

Na Stechodzie drobne utarczki.

W rejonie Brzdów walki rozwijają się dla rnsz pomyślnie. Szczegółów brak. Na Serecie nieprzyjaciel w dniu dzisiejszym ataków nie ponawiał.

Naczelné Dowództwo W. P., Sztab Generalny.

Rosya sowiecka zaproszona na konferencję międzynarodową.

Nota angielska do rządu bolszewickiego.

WARSZAWA (Pat.). Wydział prasowy Ministerstwa spraw zagranicznych komunikuje:

Rząd angielski po rozpatrzeniu z rządem francuskim na zjeździe w Boulogne propozycji rządu sowieckiego w sprawie przyszłej konferencji wysłał do Moskwy następujący telegram:

Rząd angielski opierając się na tem, że zawieszenie broni zostało zawarte i że walki mają ustać między Rosją sowiecką i Polską, proponuje swoim aliantom wzięcie udziału w konferencji, która odbędzie się w Londynie i na której rząd Rosji sowieckiej będzie również reprezentowany

i uważa, że nie powinno być żadnych wątpliwości co do przedmiotów zjazdu co do państw, które mają w nim brać udział, ani też co do zasadniczych spraw, które mają być rozpatrzone. Dwa ostatnie telegramy rządu sowieków wywołują pewne wątpliwości co do powyższych punktów. Telegram z 19. lipca zdaje się odrzucać udział sprzymierzonych w rokowańach pokojowych między rządem sowieków a rządem polskim oraz ządanie innych państw sąsiadujących z Rosją, ostatni zaś telegram zgadzałby się jakoby na ten udział. Rząd angielski uważa, że jeżeli państwa

sprzymierzone mają się spotkać z przedstawicielami rządu sowieków z widokami doprowadzenia do dodatnich rezultatów, przedstawiciele rządu polskiego oraz krajów pogranicznych a zainteresowanych, muszą być również obecni. Konferencya ma mieć jako główne zadanie przywrócenie pokoju w Europie, a przedewszystkiem między Polską a Rosją na warunkach, któreby zabezpieczyły niepodległość Polski, oraz słuszne interesy obu krajów. Konferencya rozpatrzyłaby również kwestye istniejące między Rosją sowiecką a krajami pogranicznymi, które dotychczas nie zawarły ostatecznego pokoju z Rosją. Po załatwieniu tych kwestyi konferencya mogłaby się zająć sprawami będącymi w toku między rządem Rosji sowieckiej a państwami sprzymierzonymi, oraz przywróceniem normalnych stosunków między nimi.

Po plebiscycie w Kwidzynie i Olsztynie.

„Petit Parisien” pisze z powodu dwóch posiedzeń konferencji ambasadorów, które ebrały nad sytuacją wytworzoną wskutek odbytych plebiscytów w Kwidzynie i Olsztynie.

Teraz należy ustalić granicę między obu państwami. Granica z r. 1914 nie może pozostać niezmienną. Najprawdopodobniej pewna liczba wsi z ludnością polską lub z przeważającą ludnością polską przypadnie Polsce. Z drugiej strony co się tyczy Kwidzyna wyłania się nowe zagadnienie, a mianowicie, że całkowite przyłączenie tego terytorium do Niemiec zakwestyondwałoby na długiej przestrzeni komunikację Polski z morzem i pozbawiłoby prawego brzegu Wisły, Polska skutkiem tego straciłaby nie tylko jedną lub dwie linie kolejowe które łączą ją z Gdańskiem, ale też wolną żeglugę na Wiśle, którą zagwarantował jej pokój wersalski.

Toteż konferencya ambasadorów szuka sposobu wyjścia z tego dylematu.

Z tego samego powodu donosi telegram z Paryża:

Konferencya ambasadorów rozpatruje projekt, zmierzający do tego, by Polsce zabezpieczyć na prawym brzegu Wisły pas terytorjalny przedstawiający jedyny jego dostęp do morza, któryby zapewniał niezależność jej transportów i wolną komunikację jej okrętów. Rozstrzygnięcie dotychczas jeszcze nie nastąpiło.

Niemcy wobec zbliżenia się bolszewików do Prus wschodnich.

NAUEN, 31 lipca (Pat.). Radio. Tutajszą stacya iskrowa niemiecka rozesała następującą depeszę: We wschodnich terytoriach Niemiec panuje wielkie zaniepokojenie z powodu zbliżenia się wojsk bolszewickich do granicy niemieckiej. Atjanci gotują się do wyjazdu z obawy przed Rosyanami. Według wiarygodnych doniesień z zagrożonych dystryktów granicznych istnieje plan obrania terenu plebiscytowego za podstawę operacyjną koalicji przeciwko sowieckiej Rosji i obsadzenia go. Niemiecy kolejjarze w Prusiech wschodnich i w Elku wzbraniłi się od transportowania wojska włoskie jeżeli im Włosi nie zagwarantują, że ich wojska nie wystąpią przeciwko Rosji. Wobec tego transport nie mógł się odbyć. Wojska bolszewickie nie przekroczyły nigdzie granicy niemieckiej. Wojska koalicyjne gromadzą się w Olsztynie. Pragną one uniknąć spotkania z bolszewikami. Ponieważ dotychczas nie przybyły jeszcze na granicę Prus wschodnich wojska reichswehry, jest granica strzeżona tylko przez małe oddziały policyi.

Bela Khun na wolności.

NAUEN, 31. lipca. (Pat.) Radio. Zatrzymany w Niemczech komunista Bela Khun wraz ze swoim towarzyszem został wypuszczony na wolność.

Nowiny z dnia.

Lwów, 1 sierpnia.

TEATR ART. LITER. „Casino de Paris“ Rejtana 3, Wielki atrak. program: arye — kuplety — recytacje — śpiewy — tańca — farsa i operetka z udziałem całego zespołu.

TEATR WODEWILOWY (gmach ul. Ossolińskich 10). Codziennie przedstawienie. Operetka, balet, wodewil. Bilety wcześniej w biurze dzienników Sokołowskiego ul. Jagiellońska 7.

KOMITET OBCHODU 6-GO SIERPNIA oznajmia, że w niedzielę 1. sierpnia br. o godz. 7-mej wieczorem w sali stow. „Skala“ (ul. Mickiewicza 28.) odbędzie się posiedzenie organizacyjne w celu omówienia programu święta żołnierskiego.

Delegaci organizacji narodowych, społecznych itp. zechcą przybyć na to posiedzenie. Osobnych zaproszeń nie będzie się wysyłać.

DAWAJCIE ZŁOTO I SREBRO na podkład naszej waluty. Od dnia 20. lipca br. do 28. włącznie zebrano 3 kg. 44. dek. złota i 98 kg. 18 dek. srebra. Gotówkę zaś na wykup złota zebrano w kwocie 2,420 mk. — Organizacja Narodowa Kobiet LLwów ul. Ossolińskich I. 11 II. p.

ODDAWAĆ BRON! Otrzymujemy następujący komunikat: Mimo kilkakrotnych wezwań ludność cywilna nie oddaje broni będącej w jej prywatnym posiadaniu. Wobec tego wzywam wszystkich mieszkańców m. LLwowa bez różnicy narodowości do bezzwłocznego złożenia nieoddanej jeszcze broni. W przeciwnym razie, z dniem 5. sierpnia 1920 na wypadek wykrycia gdziekolwiek broni białej czy palnej nieprawnie posiadanej, zastosuję z całą surowością ogłoszone sądy i kary.

Broń składać należy w referacie garnizonowym Dowództwa miasta i placu.

Pułkownik LINDA m. p.

POMOC UCHOŹCOM, Obecnie P. K. P. D. żywi dzieci uchodźców we wszystkich częściach kraju. Transporty z żywnością codziennie wychodzą do komitetów powiatowych i są kierowane są głównie tam, gdzie koncentrują się uchodźcy.

W tej nowo podjętej akcji P. K. P. D. współpracuje z instytucją rządową J. U. R., która rozciąga opiekę nad dorosłymi uchodźcami.

KOMP. SAPERSKA Małop. Oddziałów Armji Ochot. zwraca się z prośbą o dostarczenie kilku ręcznych harmonii, materii czarnej szkarlatu na wypuszczenie mundurów i materii na wężyki. Rzeczy powyższe składać należy w Oddziale Propagandy M. O. A. O. Akademicka 5 I. p.

KOMP. TELEFONICZNA Małop. Oddz. Armji Ochot. zachęcona dotychczasową ofiarnością prosi o dalsze pokrycie zapotrzebowania aparatów, suchych elementów itp.

Zafiarowane przedmioty składać należy w Oddz. Prop. Akademicka 5 I. p.

POMOC FINANSOWA DLA LWOWA. Wskutek starań prezydium miasta, rząd polecił wypłacić gminie m. Lwowa 50 milionów marek tytułem bezprocentowej pożyczki na cele wypłaty pensji urzędnikom i zakupna większych zapasów żywności dla ludności Lwowa.

Z POCZTY. Na mocy reskryptu Ministerstwa poczt i telegrafów z dnia 28. bm. L. 25,612/1405/III. wstrzymuje się przyjmowanie prywatnych paczek zwykłych i wartościowych oraz prywatnych listów wartościowych w urzędach i do urzędów pocztowych położonych na wschód od linii kolejowej Łupków-Chyrów-Przemysł i rzeki San-Wiśla po Warszawę, dalej wzdłuż linii kolejowej Warszawa-Miawa. Zarządzenie to nie dotyczy urzędów pocztowych na linii Warszawa-Miawa.

SPROSTOWANIE. Na podstawie § 19. ustawy prasowej, upraszam o zamieszczenie następującego sprostowania, artykułu ogłoszonego w Nrze 180. Dziennika ludowego z dnia 28. lipca 1920 na stronie 7-mej pod tytułem „Z Przemysła — aresztowania — rozkwit systemu policyjnego“:

Nieprawdą jest jakoby spowodował lub też zarządził aresztowanie pp. Teluka, Schlama; Nowosiada, Dr. Resenblütta; Bernankiego i Dra Watildmanna.

Nieprawdą również jest jakoby rozhuśtał aż pod sufit system delatorstwa — a zasługą to prze-

dewarzytkiem głównie moją i tych czynników, które miały fakturują w robocie tropienia antypaństwowców“.

Natomiast prawdą jest, że na podstawie art. 7. ustawy z 1. sierpnia 1919. Nr. 61. Dz. praw do kompetencji mojej, jako okręgowego Komendanta Policji Państwowej należą sprawy związane z organizacją, administracją; uzupełnianiem i wyszkoleniem policji w okręgu, nie zaś wydawaniem jakichkolwiek zarządzeń odnośnie do egzekutywy. Kompetencyi mojej w żadnym wypadku nie przelazły i nigdy nie wydawakam rozkazów aresztowania.

Zarządzenia takie wydają kompetentne Władze cywilne t. j. Władze polityczne i sądowe.

Aresztowania osób tu na wstępie wymienionych dokonały organa śledcze Pol. Państw. na podstawie zarządzenia Władz kompetentnych, a po przyprowadzeniu dochodzeń wstępnych odstawiły aresztowanych kompetentnej Władzy do dalszego zarządzenia.

Odnosnie do wspomnianego w artykule wypadku śmierci ślusarza kolejowego Macieja Malawskiego, spowodowanej rzekomo pobiciem go przez Jana Wójcika, wyjaśniam; że sprawą tą zajął się Komisaryat policji w Przemysłu i skierował ją do Prokuratury przy sądzie okręgowym w Przemysłu.

Komisaryat policji w Przemysłu jest ekspozyturą Dyrekcji policji we Lwowie i nie pozostaje w żadnej zależności od Okręgowej Komendy Policji Państwowej.

Stupnicki Okręgowy Komendant Policji Państwowej w Przemysłu.

CZYJ KUFER? Dnia 8. lipca b. r. znaleziono obok stacji kolejowej w Barszczowicach koło LLwowa, kufer drewniany kryty płótnem brązowym obity czarnymi listewkami, zawierający wiele różnych rzeczy, pomiędzy innymi obraz Jufiusza Kossaka z roku 1857-go. Kufer ten prawdopodobnie został z koszowności obrabowany i porzucony. Kufer ten jest do odebrania w ekspozyturze policyjno-śledczej Policji Państwowej we Lwowie.

WŁAMANIA I KRADZIEŻE. Niewyśledzony złodziej dostał się nocą do mieszkania dr. Teodora Wojewódki przy ul. Kurkowej 1 2 i w czasie snu gospodarza skradł mu portfel z 1000 markami, 3 złote zegarki i 1 srebrny; wartości 30,000 marek.

Dr. Janowi Węgrzyniśdemu, syndykowi Wydziału raj. nieznanego złodziej skradł przez okno z wagonu na głównym dworcu walizkę, w której znajdowały się: futro „nutria“, wartości 50,000 mk. i 2 ubrania marynarkowe wart. 5 tysięcy mk.

Komunikaty.

BACZNOŚĆ KOLEJARZE P. P. S. W lokalu przy ul. Gródeckiej 69 o godz. 5-tej popołudniu odbędzie się w niedzielę (dzisiaj) dalszy ciąg zebrania z referatem tow. posła Hausnera o dzisiejszej sytuacji politycznej.

AKCYA WERBUNKOWA P. P. S. Wzywa się mężów zamiana w organizacjach zawodowych aby natychmiast zgłoszenia ochotników oddali w centralnym biurze Rynek 8.

W ORGANIZACJI METALOWCÓW Ormiańska 31 wygłosi tow. poseł Hausner referat o dzisiejszej sytuacji. Zebranie tylko dla członków partyjnych odbędzie się w poniedziałek (2. sierpnia) o godz. 8 i pół wieczorem.

ZGROMADZENIE PRACOWNIKÓW GMINNYCH odbędzie się we wtorek o godz. 7. wiecz. w lokalu własnym przy ul. Ormiańskiej 2. Referat o sytuacji politycznej wygłosi tow. pos. Hausner.

Fantazyje niemieckie o przyszłości Niemiec.

Dla psychologii niemieckiej znamienne jest rzeczą szerzenie się przekonania, że klęska Niemiec jest zjawiskiem przejściowym i że układ sił politycznych i rozwój stosunków prowadzi

niechybnie do ostatecznego ugruntowania panowania Niemiec, jeżeli nie w świecie, to przynajmniej w Europie. Obecnie ogromnym powodzeniem w społeczeństwie niemieckim cieszy się książka przepowiadająca niemiecki tryumf jako rezultat „trzech przyszłych wojen“. Naprzód Francja, opuszczona przez Anglię, która ze względów politycznych (pomoc w walce z Japonią) i ekonomicznych zawrze przymierze z Niemcami, zostanie terytoryalnie obciążona i na zawsze sprzedana do liczby państw drugorzędnych, Niemcy zaś, przyłączając Austrię i zniszczywszy Polskę, odzyskają swą pozycję produkującą na łądzie europejskiej, ale będą wciąż jeszcze tylko potęgą lądową. Anglia wszakże w dążeniu do panowania nad światem uwikła się w wojnę ze Stanami Zjednoczonymi, zostanie pobita i zejdzie również do roli podrzędnej. A wówczas nadejdzie okres „uzdrowienia“ świata przez triumfującą Niemcy.

Wakacyjny kurs uniwersytecki.

ZAKOPANE, 27. lipca.

Dnia 26. bm. otwarto tu III-ci wakacyjny kurs Uniwersytecki, urządzony staraniem Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, subwencyonowany przez Ministerstwo W. R. i O. P., który będzie trwał przez 5 tyg. do 28. sierpnia włącznie.

Wykłady odbywać się będą codziennie z wyjątkiem świąt i niedziel, oraz dni przeznaczonych na wycieczki naukowe.

Kierownikiem kursu jest znany pedagog Dr. Henryk Rowid, który też otworzył kurs uroczystym przemówieniem o godz. 10-tej 26. bm. o roli „Chochoła“. Witając uczestników, których zebrano się około 106 ze sfer nauczycielskich, przeważnie nauczycielki ponieważ przeważna część przyjętych nauczycieli pospieszyło do szeregów wojskowych bronić zagrożonych granic Rzeczypospolitej. Dr. Rowid podkreślił, że tego roczny kurs uniwersytecki jest dalszym ciągiem zainicjowanych wakacyjnych kursów Uniwersyteckich przez Związek Polsk. Nauczyciele szkół powszechnych jeszcze przed wojną, która była jedyną przyczyną przerwania tychże. Skreślił następnie w krótkości cel i program kursu, który urządzony jest wyłącznie dla nauczycielstwa ukwalifikowanego, o poziomie uniwersyteckim celem pogłębienia wiedzy pedagogicznej nauczycielstwa w myśl w myśl naczelnych zasad Związku Polsk. Naucz. szkół powsz., który ma za zadanie nie tylko dbanie o materialną stronę nauczycielstwa, ale i reorganizację szkół na szczeblu, którą to reorganizację należy rozpocząć głównie od nauczycielstwa, przez zaznajomienie go z najnowszymi zdobyczami wiedzy pedagogicznej.

Poruszeniem kilku spraw natury ogólnej zakończył Dr. Rowid swe przemówienie, nagrodzony hucznymi oklaskami uczestników.

Po Dr. Rowidzie przemówił w kilku słowach weteran w walce o lepszą szkołę polską, honorowy członek Związku Polsk. Naucz. szkół powsz. dyrektor Bałaban ze Lwowa, który przedstawił historycznie przebieg walki Związku o reformę szkolnictwa powszechnego w byłej Galicji, następnie w Polsce, zaś zagrzewaniem do pracy nad sobą dla dobra szkoły polskiej w myśl zasady jaki nauczyciel taka szkoła, zakończył swe przemówienie.

O godzinie 11-tej rozpoczęły się normalne wykłady, które rozpoczął prof. uniw. Dr. Władysław Heinrich, wykładem inauguracyjnym p. t. Zagadnienia etyki a szkolnictwo.

Podkreślić należy, że uczestnicy kursu korzystają z wynajętego mieszkania przez Zarząd Wak. kursów uniwers. w Bursie szkoły przemysłu drzewnego, zaś pewna część uczestników znalazła pomieszczenie w budynku szkoły powszecznej, oraz ze wspólnej kuchni, urządzonej dla uczestników we wspomnianej wyżej Bursie.

Na miejscu tem życzymy inicjatorom, oraz urządzającym, jakoteż uczestnikom kursu jak najlepszych wyników dla dobra narodu i państwa.

Ukraina w ogniu powstania antybolszewickiego.

LUBLIN, 30 lipca (Pat.). „Ziemia lubelska” wydała wczoraj nadzwyczajny dodatek, w którym donosi następujące szczegóły o ruchach powstańczych na tyścach operujących wojsk bolszewickich, które to ruchy na prawobrzeżnej Ukrainie przybrały olbrzymie rozmiary. W celu walki z powstańcami dowództwo bolszewickie zmuszone było wycofać z linii walk na froncie polskim 14 i 16 dywizję. Specjalna armia ekspedycyjna tłumiąca dotychczas zaburzenia na Ukrainie okazała się niewystarczającą. Powstanie na Ukrainie przybrało od czasu

ogromne rozmiary i rozszerza się z błyskawiczną szybkością. Cała prawobrzeżna Ukraina objęta jest pożarem powstania. W rejonie Lityn-Winnica operuje znany Szepela na czele 5.000 dobrze uzbrojonych ludzi; w rejonie Stawiszcz-Taracza-Tetija oddziały powstańcze walczą pod dowództwem Kurowskiego. Główny przewodca Ukrainy Machno na czele znacznych oddziałów powstańczych zajął Jekaterynosław i przyłączył się z gen. Wranglem.

W rejonie Hajsyna operują z powodzeniem oddziały Wołyńca.

Przeciw ekcesom antyżydowskim.

WARSZAWA, 31 lipca (Pat.). Ministerstwo spraw wojskowych komunikuje: Do dowódców okręgów generalnych rozesłano następujący rozkaz:

Ustawicznie jeszcze powtarzają się ekcesy antyżydowskie na kolejach i na dworcach przybierając większe rozmiary w formie gwałtów, połączone z zaczepianiem się nad starymi często ludźmi i wykazując brak dyscypliny i poczucia honoru żołnierza polskiego jednej strony, a z drugiej przynosząc niepowetowane szkody naszej polityce zagranicznej w obecnej chwili.

Dlatego zarządzono:

Szef Oddziału IV i dowódcy okręgów generalnych wydadzą rozkaz do wszystkich podwładnych sobie oddziałów, pouczając żołnierzy i oficerów, że należy stanowczo skończyć z mającymi jeszcze miejsce ekcesami antyżydowskimi.

Wszelkie wybryki muszą być surowo karane, oficerów zaś tolerujących ekcesy antyżydowskie należy pojąć do surowej odpowiedzialności, nie cofając się nawet przed najdalej idącymi konsekwencjami.

Powyższy rozkaz ogłosić wszystkim oddziałom do kompanii, szwadronów i baterii włącznie. Minister spraw wojskowych: Leśniewski, gen.-pos.

NADESLANE.

Za rubrykę tę redakcja nie odpowiada.

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i kosmetyki

Dr. Henryk Rosmarin

b. elew kliniki dermat. lwowsk., wiedeńsk. i paryskiej
ord. od 8-10, 12-1 i 3-6. Lwów, Kopernika 14.

specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. A. SCHWARZ

sekundaryusz szpita. powsz.
ul. Słowackiego 4 (naprzeciw gł. poczty).

Gen. komisarz Minkiewicz na wolności.

WARSZAWA, 31 lipca (Pat.). Jak donosi „Kurier Warszawski”, były minister aprowizacji, który zajmował w ostatnich czasach stanowisko generalnego komisarza Wołyńca i frontu podolskiego, p. Antoni Minkiewicz, przedostał się z poza frontu i bawi od tygodnia w Gdyni wraz z rodziną.

Misja koalicyjna w Warszawie przygotowuje akcję wojenną.

NAUEN, 31. lipca (Pat.) Radio. Wiedeńskie dzienniki donoszą ze źródeł czeskich, że wysłana do Warszawy misja francusko-angielska wysłała jednego ze swoich ze swoich członków do Pragi, który ma z tamtęjszymi wpływowymi osobami naradzić się w sprawie przygotowania akcji przeciw armii sowieckiej. Również Węgrzy mają odegrać w tem pewną rolę.

Wrażenia socjalisty włoskiego z pobytu w Rosji sowieckiej.

W ostatnich czasie powróciła część włoskiej misji socjalistycznej z Rosji sowieckiej. Spodziewano się powszechnie ciekawych rewelacji towarzyszy włoskich z pobytu w republice sowieckiej, tembardziej, że jeździli tam specjalnie w celu zbadania stosunków; dotychczas jednakże naczelny organ partyjny „Avanti” zachowuje w tej sprawie grobowe milczenie.

Tylko jeden człowiek wspomnianej delegacji tow. Dugoni zwierzył się ze swych bardzo smutnych spostrzeżeń, który poczynił na miejscu realizacji komunizmu przez proletaryat rosyjski; zwierzenia jego dziwnym sposobem znalazły miejsce na szpaltach konserwatywnego pisma „Persveranza”.

Nie przedstawiłem sobie — miał oświadczyć tow. D. współpracownikowi tego pisma — że znajdę ten wielki i bogaty ongiś kraj w tak wielkiej nędzy. Lud rosyjski cierpi na straszliwy brak najniezbędniejszych środków do życia a niedostatek ten spowodowany został w znacznej swej części, i kże i przez nieudolność rządu sowiektów jak niemniej przez warunki nieprzyjazne, wśród których przyszło im realizować swoje plany i zamierzenia.

W Petersburgu n. p. ulice miasta są stale nieoświetlone a trudności zdobycia odpowiedniej ilości pożywienia są wprost niepokonalne. Fabryki w Petersburgu i Moskwie są w znacznej swej części zamknięte, albo też produkują minimalne tylko ilości wytworów. O stosunkach panujących w kolejnictwie lepiej nie mówić, pociągi są opalane drzewem a kursują wedle chęci i woli maszynistów z największą chyżością 30 km. na godzinę. Toż samo dałoby się powiedzieć o poczcie, na którą — o ile chodzi o dostawę listów — zupełnie liczyć nie można.

Dugoni oświadczył następnie, że uważa Lenina za wielkiego idealistę, pełnego dobrej wiary jakoteż najlepszych chęci i zamiarów. Czy mu się jednak uda zrealizować komunistyczne teorie, w kraju tak mało jeszcze nadającym się do takiego eksperymentu, należy mocno wątpić.

Podobnego rozczarowania co do stosunków panujących w republice sowiektów doznali wszyscy członkowie delegacji z wyjątkiem tow. Bombaciego, który i nadal żywi gorący entuzjazm i podziw dla wysiłku i wyników dotychczasowej działalności rosyjskiego proletaryatu.

Doświadczenia delegacji mają być niebawem urzędowo ogłoszone i będzie to bardzo pożądaną ze względu chociażby na to, że najprawdopodobniej wyurządzenia socjalisty na łamach konserwatywnego dziennika zostały niezbyt wiernie i dokładnie przedstawione.

Lenin za pokojem z Polską.

NAUEN, 31. lipca (Pat.) Radio. Lenin w przemówieniu swym, wygłoszonym w moskiewskim Teatrze Ludowym, oświadczył, że Rosya prawdopodobnie wbrew swemu pragnieniu pertraktowania z Polską komunistyczna, będzie musiała zawrzeć pokój z obecnym rządem polskim. Rosya — powiedział Lenin — jest laboratoryum rewolucyjnej światowej, i dlatego musi unikać zarówno błęd, jak i szybkiego lecz nietrwałego zwycięstwa.

Odezwa prez. Witos do urzędników państwowych.

WARSZAWA, 31. lipca. (Pat.) Prezydent ministrów Witos wydał obszerną odezwę do wszystkich urzędników i funkcjonariuszy państwowych, w której zwraca uwagę, iż w państwie demokratycznym, jakim jest Polska, nie mogą się zdarzać wypadki nierównomiernego traktowania obywateli przez urzędników państwowych. W jak najszersze warstwy społeczeństwa musi się wszczepić przekonanie, że faktycznie w Polsce nie istnieją żadne przywileje stanowe, a włościanie i robotnicy powinni odczuć, iż Polska jest matką jednakowo troskliwą dla wszystkich swoich obywateli. Muszą więc zniknąć natychmiast wszelkie protekcje i niepunktualności w urzędowaniu funkcjonariuszy państwowych, a każdy bez wyjątku obywatel musi mieć jednaki dostęp do każdego urzędu. W ten tylko sposób w rzeszach włościańskich rozbudzić można przywiązanie i zaufanie do państwa polskiego. Nie wątpię — są końcowe słowa odezwy — że panowie urzędnicy zastosują się do tych wytycznych i przez odpowiednie postępowanie spotęgują w masach świadomość, że Polska ludowa jest faktem, a nie marzeniem. Wszczepienie tej świadomości i wiary w masę jest kamieniem węgielnym trwałości, szczęścia, a zarazem rozwoju Rzeczypospolitej.

Niech uciekają!

„Robotnik” pisze:

Do wrót Polski zastukali bolszewicy. Odczuła to przedewszystkiem magnateria. Jak szczyry opuszczające tonący okręt, rzuciła się do wyjazdu za granicę. Uciekają panowie książęta i hrabiowie. Jadą do Paryża, Londynu i Brukseli.

Niech jadą szczęśliwie i oby nigdy do nas już nie wrócili. Robotnik polski nie ma potrzeby zatrzymywania tego skarbu.

Arystokraci niech sobie jadą, ale nie wolno im wywozić z sobą swych kosztowności rodzinnych — złota i srebra, które zagarniają z sobą pudami.

Niektórzy z arystokratów wywieźli już spore ilości złotych przedmiotów, gdy o niebezpieczeństwie bolszewickim jeszcze się nie śniło. Jeden taki książę pan, o którego paskarskich interesach pisał niedawno „Kurier Polski” wyjechał zagranicę, ubrawszy poprzednio wszystkie palce w kosztowne pierścienie. Były to jego klejnoty rodzinne, których książę-paskarz nie posiadał, był bowiem przez rodzinę wydziedziczony. Władze graniczne nadskakiwały arystokracie, a jednocześnie przyklepiały się do innych pasażerów, którzy nie mieli szczęścia tak wysoko się urodzić.

Zapewne i teraz przy masowej ucieczce różnych hrabiów, hrabin i hrabiaek powtórzą się podobne sceny. Zwracamy na to uwagę rządu.

Ani setna część gramu złota ponad przepisaną normę nie powinna być wywieziona z granic kraju. Należy raz nareszcie przestać oduczać względami utytułowanych darmożądów. Domagamy się od rządu, aby na granicy poddawano specjalnie surowej rewizji wszystkich arystokratów.

Szczyry niech się wynoszą, ale nie wolno im okradać kraju z jego bogactw narodowych.

100 proc. podwyżka taryfy kolej.

„Naród” donosi: Od 1 sierpnia ceny biletów osobowych oraz opłaty za bagaże pasażerskie podniesione zostały o 100 procent.

Gubernatorstwo wojenne w Warszawie.

„Kurier Poranny” podaje: Ma być utworzone stanowisko gubernatora wojennego w Warszawie i okręgu. Gubernatorem ma być mianowany gen. Latinik.

Lloyd George o Polsce.

GŁOS DYKTATORA KOALICYI.

Na posiedzeniu Izby gmin w d. 21 b. m. Lloyd George w przemówieniu swym dużo miejsca poświęcił Polsce. Podajemy tę część jego przemówienia prawie dosłownie na zasadzie stenogramu parlamentarnego:

„Przechodzę do Polski, która przyczyniła nam b. wiele kłopotu, co wiadomem jest wszystkim tym, którzy obserwowali wydarzenia tego kraju w chwili obecnej. Nie zamierzam mówić o akcji Polski w przeszłości. Wyraziłem swe zdanie o tam bardzo otwarcie. Nie jestem pewien, czy uczyniłem to w tej Izbie, ale uczyniłem to na pewno wobec samych Polaków. Mówię odrazu, że uważam akcję ich z początku tego roku — akcję ówczesnego rządu polskiego — za nieobliczalną i nierozsądną (foolish). Protestowałem przeciwko temu. Odważyłem się przepowiedzieć skutki. Przypominam sobie małą rozmowę z jednym z moich przyjaciół. Powiedziałem mu, że mam nadzieję, iż obawy me nie spełnią się aż do ostateczności, ale że jestem pełen wątpliwości co do akcji polskiej. Byłem pewien, że przyniesie ona Polsce klęskę. Pragnąłbym, abym wówczas okazał się być fałszywym prorokiem. Jedynym usprawiedliwieniem, które należy uwzględnić, było wmieszanie się bolszewików w sprawy polskie. Muszę powiedzieć o bolszewikach, że odczuwają oni wybitnie wszelkie wmieszanie się innych krajów w to, co oni zowią swą własną sferą wpływów, ale nie przeszkadza to im uprawiać politykę interwencji w czyjekolwiek sprawy. Jako fakt przytoczyć warto, że mają oni gotową organizację dla obalenia wszelkiego rządu we wszystkich krajach świata. Byłem naogół przeciwnikiem interwencji, ale nigdy nie zamykałem oczu na fakt, że najmniej ma prawo uskarżać się na interwencję w sprawy Rosyi rząd sowiecki, który miesza się do spraw wszystkich innych krajów i usiłuje obalić wszelkie inne państwa świata (oklaski).

I to należy powiedzieć na korzyść Polski. Znajduje się ona tuż obok tej straszliwej potęgi. Nikt nie pragnie być z nią w przyjaźni, wyjąwszy jednostki. Ale niema żadnego narodu, któryby się garnął do bolszewików i Polska słusznie obawiała się ich, jako sąsiada i dążyła do utworzenia państwa buforowego(?) między rządem sowieckim i sobą. Sądzę, że było to ryzykowne przedsięwzięcie. Nie można tworzyć państw w ten sposób. W każdym razie powstaje zrozumiała obawa o nie. Ale nie o to nam idzie obecnie. Przypuśćmy, że było to błędem ze strony Polski, że próbowała wnieść buforowe państwa między Rosyą sowiecką i sobą. Ale nie w tem sedno rzeczy. Jeżeli był błąd, to błąd taki nie usprawiedliwia jeszcze zniszczenia narodu. Polska, niepodległa Polska jest podstawą całej machiny pokoju.

Dwie są przyczyny, dla których

NIE MOŻEMY OBOJĘTNIE PATRZEĆ NA LOS POLSKI.

Pierwsza to traktat o Lidze Narodów. Artykuł 10-ty mówi: Członkowie Ligi obowiązują się szanować i chronić od zewnętrznej napaści terytorjalną całość, oraz uznaną niepodległość polityczną wszystkich członków Ligi.

Nie chcę w obecnej chwili wypowiadać zdania, jakie środki mogłyby być w tym celu użyte. Zależy od czasu. Obawiam się, iż niema czasu na zastępowanie przez Ligę bardzo wyszukanych środków. Mogłyby one być podjęte, ale nie w taki sposób, by mogły działać natychmiast.

Drugą przyczyną, czemu nie możemy obojętnie patrzeć na losy Polski, jest wzgląd następujący: Jeżeli Bolszewicy zajmą Polskę, zaraz potem dojdą do granicy Niemiec — i państwo sąsiadkie, zniszczywszy niepodległość i byt wolnego narodu, rozciągać się będzie, jako wielkie, zaborcze, imperyalistyczne mocarstwo (brawa), które zagarnęło ziemię, będącą własnością innej rasy i innego narodu; jako wielkie militarystyczne, zaborcze, imperyalistyczne mocarstwo — graniczące bezpośrednio z Niemcami. Możecie na to powiedzieć: Cóż to szkodzi? Ale niech panowie tylko pomyślą, co to oznacza. Nie chciałbym wchodzić teraz we wszystkie konsekwencje. Jest to wielką pokusą dla Niemiec, z ich ciężarami, z ob-

wiązaniem i przygniatającym je długiem, tak jak zresztą pokusą jest dla każdego innego dłużnika, by znaleźć tanią, łatwą drogę, któraby mu pozwoliła wycofać się z zobowiązania. Prawda, drogę tę mogłyby zdobyć jedynie poprzez anarchję.

W NIEMCZECH SĄ MILIONY LUDZI, KTÓRZY ZACZYNAJĄ SIĘ NIECIERPLIWIĆ.

W Niemczech są miliony ludzi wyćwiczonych. Bolszewików się tam traktuje, jako bezpośredniego sąsiada. Pytam tylko panów, czy ostatecznie nie pozabawiliśmy Entanty owoców drogo kupionego zwycięstwa? (Brawa). Zmuszeni byliśmy wziąć to pod uwagę. Panowie możecie się uśmiechać, lecz naród, który takie, jak nasz, ofiary ponosił przez pięć lat, na taką możliwość nie może patrzeć z uśmiechem (brawa). Wobec tego sprzymierzeńcy doszli do wniosku, że muszą przedsięwziąć takie kroki, jakie są konieczne, aby przeszkodzić zmniejszeniu Polski i pochodowi armii bolszewickich przez polskie terytorium. W tym celu wysłano ze Spa do rządu sowieckiego dokument; został on wysłany po wyczerpujących rozprawach ze wszystkimi naszymi sprzymierzeńcami, za ich pełną zgodą i na ich życzenie. Zanim go wysłaliśmy zmuszeni byliśmy przedstawić jasno Polsce, że gdyby sprzymierzeńcy udzielili jej pomocy, byłoby to dla obrony prawdziwej Polski. Nie, aby pojmóż Polskę w zagarnianiu ziem, które do niej nie należą, ale w celu obrony jej własnych, prawych granic i jej własnej niepodległości. Polski prezydent ministrów był tam obecny i oświadczył w imieniu swego rządu — a widzę, że od czasu jego powrotu złożone przez niego oświadczenie zostało zatwierdzone, iż rząd podejmie się wycofać wojska polskie do właściwych granic Polski, granic tych bronić i na tej podstawie starać się o pokój.

W niedzielę wieczorem otrzymaliśmy odpowiedź. Mój szanowny kolega, p. Milletand, nazywa ją impertynentką; według mnie, jest ona raczej nieologiczną, każdy może w niej coś znaleźć dla siebie. Przedewszystkiem znajdziecie wyraz bardzo wzniosłych ideałów; następnie pokazną drogę zawadyactwa, dalej wielki atak na rząd angielski, który się oskarża o wszystko i za wszystkich. Znajdziecie też gwałtowny atak na Ligę Narodów. Właściwie tylko koniec tej odpowiedzi ma rzeczywiste jakieś znaczenie, a ten właśnie jest dwuznaczny. O ile ja to pojmuję.

WYRAŻONA JEST TAM CHĘĆ BEZPOŚREDNIEGO ROKOWANIA Z POLSKĄ.

Nie podoba im się spotkanie w Londynie. Chcieliby rokować bezpośrednio z Polakami. Dajemy od uskarżania się na linję graniczną, jaką oznaczyliśmy dla Polski, twierdząc, iż traktowaliśmy Polskę bardzo źle. Chcą jej dać więcej, niż wzmiankowaliśmy i gotowi są myśleć o zawieszeniu broni w duchu przyjacielskim. Ale w tej odpowiedzi są ustępy, które raczej wskazują na to, że są oni gotowi sprawę tę rozważać tylko z rządem prokaryackim. Jeśli tak jest, nie można się na to zgodzić. Oni nie mają prawa dyktować, jaki ma być rząd w Polsce. (Głos: Chcieliśmy to samo zrobić z Rosyą). O nie, przepraszam szan. posła. Myśmy tylko żądali, by Rosya miała swobodę stworzenia swego własnego rządu. Rząd sowiecki nie został wybrany przez Rosyę. Jest on tak samo autokratyczny, jak jego poprzednik P. Lenin, w znamiennym liście; jaki raptował do członków angielskich zw. zawodowych kpi z ich pojęć demokratycznych. Ma on taką samą pogardę dla demokracji, jak Piotr Wielki, albo Iwan Groźny. Jest on w prostej linii następcą tych wielkich autokratów. Ale Polska powołała swój własny rząd na mocy powszechnego głosowania i nie można się zgodzić, aby jakiegokolwiek państwo z zewnątrz narzucało jej rząd, jakiego ona nie pragnie.

W każdym jednak razie, aby wypróbować dobrą wolę autorów tej odpowiedzi, doradziliśmy Polakom, aby wrócili się do Sowietów z propozycją zawieszenia broni i w celu zawarcia pokoju. To jest propozycja, uczyniliśmy w Spa, a której nie uwzględniła odpowiedź Sowietów. Pojechała ona na tam, aby Polacy zrobili pierwsze kroki, ponieważ oni właśnie uczynili pierwszy atak. W naszej odpowiedzi, udzielonej Moskwy, zmuszeni byliśmy dostatecznie wyjaśnić, że o ile

pochód wojsk rosyjskich trwać będzie w dalszym ciągu, pomimo zwrócenia się polskiego rządu do Rosyan o zawieszenie broni, udzielimy polskiemu rządowi takiej pomocy, jaka jest w naszych siłach.

Polacy posiadają dostateczną ilość wojska. Nie brak im ludzi dzielnych, bo przecie zawsze w historii i tradycji byli dzielnym narodem. Nie zawsze dowodzone nimi dobrze, chociaż wydał kilku wodzów, należących do największych w historii. Brak im ekwipunku, a przedewszystkiem organizacji. W przeciagu ostatnich kilku dni zebrał, jak słyszę, 300-tysięczną armię ochotniczą. Studenci z uniwersytetów, ludzie wszystkich stanów i klas pospieszyli na zew. Ale potrzeba im ekwipunku. Tego właśnie Francya i my możemy dostarczyć. Myślę iż Francya i my możemy zaopatrzyć ich w niezbędne środki do zorganizowania ich wojsk. Chodzi tu właściwie o to, czy Polacy mają broń swęj niepodległości. Leży to w interesie Anglikom, jak również w interesie Europy, aby Polska nie została zględzona. Byłoby to fałsz dla europejskiego pokoju, a konsekwencje byłyby zgubne ponad wszelką miarę. Tymczasem posłaliśmy ostatnią notę telegraficzną, w której zawiadamiamy rząd sowiecki — co zaznaczyliśmy wobec Polaków — iż to, czy konferencja odbędzie się w Londynie, czy gdzie indziej — tj. ma dla nas żadnego znaczenia. Zdawało się nam, iż byłoby pożądanem zabrać tu przedstawicieli różnych państw, jak Rumunia i Czechosłowacya. Miałem nadzieję, iż udałoby się osiągnąć prawdziwy pokój w Europie, gdyby można było zebrać w Londynie wszystkie kłócące się ze sobą państwa. A

SWIATU POTRZEBA WŁASNIE POKOJU.

by mogli iść dalej po drodze postępu. Jednak, to pewna, że nie mamy żadnej chęci do dyktowania, nie pragniemy wywierać nacisku. Przeciwnie, pomimo komentarzy bolszewickiego rządu, stanowisko, jakie zajęliśmy, miało wręcz odmienny charakter. Zachęcaliśmy do istotnych rokowań, i — co do nas, nie przedstawia to dla nas żadnej różnicy, czy Polacy pośrednio, czy też bezpośrednio komunikują się z rządem sowieckim. Zaznaczam jedynie, iż w razie, jeśli Polska zostanie zaatakowana na jej własnej ziemi — Wielka Brytania, na mocy umów, jakie zawarła, w imię własnych swych interesów, w imię interesów Europy i ogólnych interesów świata, zobowiązana jest udzielić jakiej tylko jest w stanie pomocy zaatakowanej stronie. Mam jeszcze tylko dwa słowa do powiedzenia w tej sprawie. Dwóch delegatów zostało mianowanych przez rząd sowiecki, w celu udania się do Anglii, aby tu rozważyć sprawę nawiazania stosunków handlowych, ale nota otrzymana od rządu sowieckiego — była tak dwuznaczna, iż uważałem za bardzo wątpliwę, czy byłoby rzeczą mądrą pozwolić im na przybycie do tego kraju, zanim ta sprawa nie zostanie wyjaśniona. Wobec tego rząd przedsięwziął niezbędne kroki, w celu wstrzymania tych delegatów od przyjazdu tutaj, póki nie otrzymamy bardziej określonej odpowiedzi od sowieckiego rządu. Są oni obecnie w Rewiu i czekają na decyzję.

Druga sprawa, o której chciałem poinformować Izbę, jest następująca: Czas nagle, rząd francuski i my posłaliśmy specjalnych delegatów do Polski, aby zbadał warunki i donieśli nam, jakie kroki mogą być przedsięwzięte, aby pomóc polskiemu narodowi w obronie jego własnej ziemi. Posłaliśmy naszego ambasadora berlińskiego, wraz z przedstawicielem wojskowym, a rząd francuski, zdajes się, wysłał gen. Weygandę i jest możliwe, że marszałek Foch podaży za nimi, o ile to będzie konieczne.

ZA NALEŻENIE DO III. MIĘDZYNARODÓWKI.

KRAKÓW (Pat.) Jak podają dzienniki, aresztowani przed kilku dniami adwokaci krakowscy za należenie do III. międzynarodówki moskiewskiej, zostali z obozu jeńców w Dąbju odstawieni do sądu karnego pod zarzutem działalności antypaństwowej.

ROZBROJENIE LUDNOŚCI NIEMIEC.

NAUEN (Radio) Pat. Rada rzeszy przyjęła ustawę o rozbrojeniu ludności. Ustawę akcję rozbrojenia oddaje w ręce państwa oraz ustanawia Komisarza państwowego z prawami w kwestyi rozbrojenia w jak najdalej idącym zakresie.

Z Przemysła.

SENSACYJNA ROZPRAWA O MORDERSTWO RABUNKOWE.

Przed sądem okręgowym w Przemyślu, jako Trybunałem wzmocnionym (w zastępstwie czasowo zawieszono sądu przysięgłych) odbyła się 28 lipca br. rozprawa karna przeciw Zacharyaszowi Koznarskiemu i Iwanowi Niesiołowskiemu, obu zamieszkałym w Krównikach pod Przemyślem, oskarżonym o zbrodnię morderstwa rabunkowego.

Zbrodni tej mieli się podsądni dopuścić 17 marca 1920 w Krównikach na osobie Jana Kuczyńskiego, stolarza, który na skutek zabiegów Koznarskiego, przesiedlił się w sierpniu 1918 z Przemyśla do Krównik i zamieszkał tam w domu Koznarskiego. Kuczyńskiego „odkrył“ Koznarski powieszony na strychu za kominem.

Komisja sądowo-lekarska, która 13 marca br. zjawiała się na miejscu w Krównikach, stwierdziła ponad wszelką wątpliwość, że Kuczyński padł ofiarą morderstwa, i że dopiero po zamordowaniu go został — dla upozorowania samobójstwa i zatarcia śladów zbrodni — na strychu powieszony. Sama nawet możliwość popełnienia samobójstwa została stanowczo wykluczona.

Sekcja zwłok wykazała, że Kuczyński został podczas pracy z nienaska napadnięty, że sprawca zadał mu ostrym końcem pilnika dwa silne uderzenia w głowę. W czasie na ciemieniu odkryto też dwa otwory, tuż obok siebie. Za drugim uderzeniem zaś koniec pilnika złamał się i odłamek utkwił w czaszce.

Dopiero potem, kiedy denat stracił przytomność i wskutek przekrwawienia mózgu był już trupem, wyniesiono go po drabinie na strych i tam powieszono na sznurze, do belki poza kominem.

Zwłoki Kuczyńskiego uwieszone były tak nisko, że nogi jego nie tylko sięgały ziemi, ale nadto były pochylone w pozycji prawie kłęczącej, co wskazywało na to, że popełnienie samobójstwa w takiej pozycji było wprost niemożliwym.

Na skutek takich wyników śledztwa zostali też Koznarski i Niesiołowski który wówczas był w domu Koznarskiego, jako najbardziej podejrzani o popełnienie tej zbrodni uwięzieni i oskarżeni.

Zrazu nawet, kiedy tylko zbrodnia została wykryta mówiono o morderstwie z zemsty na tle erotycznym, przyczem w grę wchodzić miała żona Koznarskiego, Marya. Podjęcie to jednak okazało się zupełnie bezpodstawnem, natomiast przyjęto jako fakt, że zachodzi tu wyłącznie morderstwo rabunkowe. Ofiarą rabunku miały paść pewne, dość znaczne, oszczędności Kuczyńskiego, które tenże uciulał sobie z ciężkiej pracy jako nadzwyczaj. uzdłmienny stolarz. Nieboszczyk pracował poprzędnie długie lata w warsztacie Ferdynanda Majerskiego w Przemyślu a następnie, już samodzielnie, w Krównikach. Kuczyński, miał prócz pieniędzy znalezionych po jego śmierci jeszcze większą gotówkę, którą podobno zrabowano. Rozprawa, której przewodniczył s. o. Paar, miała przebieg bardzo interesujący głównie ze względu na stanowisko obrońców obu podsądnych, którzy przeciw konstrukcji oskarżenia, wygłoszonego przez zast. prok. Dr. Prochaskę, wywiedli, że w wy-

padku tym ma się do czynienia tylko z samobójstwem i to, na tle melanchoлии.

Stwierdzono mianowicie, że na kilka tygodni przed tragicznym wydarzeniem. Kuczyński sponsepniał i zmienił się bardzo, a pytany o powód depresji i braku humoru — żalił się, że Koznarscy wypowiedzieli mu pomieszkanie i wyrzucają go na bruk. Te motywy miały go popchnąć do samobójstwa...

Wywody obrońców trafiły też widocznie do przekonania, bo Trybunał po dłuższej naradzie, ogłosił wyrok zwalniający Koznarskiego i Niesiołowskiego od winy i kary.

ZŁOTOKOŁNIERZOWIEC-PODPORUCZNIK KOLEJOWY.

Ze sfer kolejowych piszą nam: Odnosząc do wzmianki o interesach ubocznych „złotokołnierzowca“ kolejowego p. Samuela Wittmana — nadmieniam się, że wymieniony miał „przeznaczenie“ służbowe gdzieś do Żytomierza — w charakterze kolejowo-wojskowym. — Jednakowoż Żytomierz niesmakuje p. Wittmanowi, który się trzyma — jak dziecko fartuszka mamki — p. nadradcy naczelnika Junga. Ten mu bowiem nie da krzywdy zrobić.

I nie dał. Toteż p. Wittman nie tylko się wykpił ze służby w Żytomierzu (właśnie zacierpiał na serce) ale nadto uzyskał dyrakcyjny przydział służbowy (jako pospólsznik) do komendy dworca w Przemyślu. Pewnie, że taki przydział zapewnia dwie pensje i — deputat a nadto daje możność pilnowania „Wawelu“ ale tego spedytorsko transportowego.

Nie każdy ma takie szczęście. Aby je mieć trzeba się nie tylko nazywać Samuelem, ale być Wittmanem i posiadać oparcie o p. Junga. A p. naczelnik przemyskiego urzędu ruchu już do brzo wie — kogo popierać.

NARODEK FRYZYERSKI MIĘDZY SOBĄ.

Przed sądem powiatowym karaym, toczyła się onegdaj rozprawa, która rzuca osobliwe światło na stosunki panujące wśród prynypaiów fryzyerskich i w w łonie ich korporacji, na której czele stoi radny m. p. K. Janicki. Oto przed sądem (s. o. p. Bohusiewicz) stanął p. Sam. Weissman obwiniony przez T. Bruckera, który skrupił na sobie nienawiść korporacji i zawiść kolegów zawodowych od chwili, kiedy na przekór wszystkim podpisał umowę z strejkującymi pomocnikami fryzyerskimi. W ciągu rozprawy okazało się, że oskarżony Weissman, aby dobrze „zasypać“ Bruckera przed policyjnym przedstawicielem jako funkcyjnaryusz policji i jako taki wskazał policyjantowi, że Brucker otworzył fryzjerna przed godziną 4-tą popoł. Ponadto odgrażał się, że musi bandytę Bruckera zniszczyć. — Po stronie Weissmana zjawilo się celem świadczenia całe synedryon korporacyjny z p. Janickim na czele, który z zbyteczną skrupulatnością wysuwa się gdzie może, jako przełożony korporacji zarówno w sądzie jakoteż w starostwie, gdzie nawet dyktuje konieczność zastosowania „najwyższego wymiaru kary“. Rozprawa, o której wspominałem, zakończyła się wyrokiem zasądzającym Weissmana na 5 dni aresztu z zamianą na grzywnę — ale z pewnością nie wyczerpała ona bagna intryg, plotek i małych zawści fryzyersko-korporacyjnych.

z Belgią, t. zn. w najgorszym wypadku przemarsz przez Niemcy zostanie wymuszony.

Rząd sowieków oświadczył w swoim czasie, że będzie respektował całość i nienaruszalność granic państwa niemieckiego, ale jest to kwestya mocno wątpliwą czy obecnie zechce być wiernym swoim dawniejszym zobowiązaniom, wobec tego zwłaszcza, że środki transportowe Niemiec mają być użyte do przewozu wojsk wojującej z sowiekami Polsce.

W rzeczy samej rząd niemiecki usnał już za konieczne dokonanie silnego wzmocnienia t. zw. Grenzschutzów na wschodnich rubieżach państwa.

Ale postanowienia te jako sprzeczne z wersalskim traktatem pokojowym godowe wywołać niezapokojenie Francji i nowy konflikt francusko-niemiecki; a drugiej zaś strony zagraża niebezpieczeństwo zbrojnego zatargu wzmocnionych niemieckich straży granicznych z rosyjskimi patrolami.

Tak więc położenie Niemiec jest poważnie ze wzroku stron zagrożone i jeśli wojna nie ulegnie rychłej likwidacji, to nie ulega wątpliwości, że Niemiec niemieckie staną się znów polem zbrojnych orężnych rozstrzygnięć.

O wiele niebezpieczniej jednakowoż kompiłując się odia ta sprawa, ze względu na to że pewna część dawnej niemieckiej generalicyi wciąż marzy o tam, aby na służbie i pod komendą ententy poddać się wojenne do rozporządzenia koalicyi, i przeprowadzić wojnę przeciwko Rosji za cenę zmodyfikowania traktatu wersalskiego w duchu dla Niemiec przyjaźniejszym. Stać by to się musiało w pierwszej mierze (na koszt i na rachunek Polski).

Jak przez wieki całe najemni żołdacy niemieccy w służbie wszystkich potęg reakcyjnych walczyli po stronie angielskich plantatorów przeciwko wyzwajającym się jankesom i w służbie francuskich Burbonów i austriackich Habsburgów przeciwko bojownikom o wolność Włoch, tak i teraz miałby lud niemiecki w służbie zachodnio-europejskiej reakcyi toczyć zaciekłą walkę przeciwko światoburczej rewolucyji rosyjskiej. Ście ten plan mógłby być urzeczywistniony dopiero po całkowitem zgnięceniu niemieckiej klasy pracującej.

Od czasów wielkiej rewolucyji były Niemcy przednią strażą wszechświatowej reakcyi i to było w pierwszej mierze powodem i przyczyną tej powszechnej nienawiści, którą Niemcy zewsząd były obcozone.

Ale jeżeli ówczesne reakcyjne stanowisko Niemiec było poniekąd wpływem ówczesnej niemieckiej historyi, która kazała niemieckim narodowym interesom zająć wrogie stanowisko wobec walk wolnościowych innych ludów, to teraz narodowy interes Niemiec każe im kroczyć po całkiem innej drodze.

Wykluczone od łączności ze światowymi potęgami mocarstwowymi, moga Niemcy odbudować swój zniszczony aparat gospodarczy tylko w ścisłej łączności z wielkim krajem północnym wschodu t. j. w pierwszej mierze i Rosją. Niemcy powalone przez zachodnio-europejski kapitalizm pokładają nadzieję, że zwycięstwo międzynarodowego proletariatu nad kapitalizmem zdoła rozwikłać ten nadmiernie misterny i skomplikowany splót gospodarczych i społeczno-politycznych zawiązków.

65-LETNI STARZEC NA FRONCIE.

KRAKÓW (Pat.) Jak podają dzienniki, obywatel ziemski p. Piotr Szymberski 65-letni starzec zgłosił się dnia 29. b. m. w Krakowie jako ochotnik do służby na froncie przy 1. pułku ułanów a równocześnie ofiarował na szwadron 250.000 marek.

NIEMIECCY PRZESTĘPCY WOJENNI PRZED SĄDEM NIEMIECKIM.

NAUEN (Radio) Pat. W trybunale państwowym jest obecnie na porządku dziennym 1012 rozpraw karnych przeciwko przestępcom wojennym, z czego 886 wypadków przypada za oskarżenia koalicyi. W 27 wypadkach musiano zastanowić postępowanie sądowe z powodu śmierci obwinionych.

Polska i jej niemieccy sąsiedzi.

Jeden z ostatnich numerów wiedeńskiej „Arbeiterzeitung“ poświęca obszerny artykuł zagadnieniom związanym z ewentualnym dalszym stanem wojny pomiędzy Rosją i Polską i prawdopodobnymi komplikacjami, jakie ten stan — na wypadek przedłużenia wojny przy silnym możliwym i materyalnym poparciu jej przez koalicyę, mogłyby wywołać w sąsiadujących z Polską dwu niemieckich państwach sąsiednich.

Jak długo bowiem będzie trwał wojna, ententa nie będzie mogła w żaden sposób wyrzec się swoich planów dalszego wspierania Polski. A ponieważ nie będzie można ani wojska ani też materyalu wojennego w odpowiednio-

krótkim czasie przeladowywać przez „umiędzynarodowiony“ Gdańsk, będzie się więc zmuszonym składowywać odnośne transporty przez Niemcy.

P. Millerand oświadczył już zresztą oficjalnie że takie a nie inne są plany mocarstw sprzymierzonych.

Wprawdzie Niemcy wychodząc z założenia znacznej swej uchwały o chęci zachowania neutralności wobec państw sąsiadujących, pojmowanej jednakowoż w duchu neutralnej zyczliwości dla państwa sowieków, chciałyby się temu przewozowi wojsk koalicyjnych sprzeciwić, ale z oświadczeń Milleranda można wnioskować, że Francya nie będzie czynić sobie skrupułów w traktowaniu Niemiec tak jak to ostatnio obeszły się w r. 1914.

TEATR STYLOWY
„Chimera“
Lwów, ul. Akademicka 8

wyświetla od 30. lipca
do 2. sierpnia 1920 r.
dram. z życia artystycznego
w głównej roli FERN ANDRA

Jak liść wichrem miotany.

Nadto
SKUTKI KĄPIELI
komedya w 1 akcie.

Apollo Dziś po raz pierwszy!
Wspaniała nowość węgierska!
Nadzwyczajny dramat 5-ctajktowy.

ŚMIERĆ MŚCICIELEM.

OGŁOSZENIA.

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe —
leczy specjalista dr. **FRISCH**, ulica **Wałowa 1. 11.**
Wstrzykiwanie preparatu Neo Salvarsanu tylko przed-
południem, 872-29

PIECZECIE kauczukowe i metalowe wy-
konuje po najtańszych cenach
rytownik, ulica **Maks Glaserman**
Sykstuska 1. 19

Były elow kliniki wiedeńskiej
Dr. MICHAŁ SALPETER
ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych
ord. od 8-9 i od 12-6 Lwów, Sykstuska 17.

DENTYSTA-LIENARZ
Dr. Jakób Owliński
Pracownia dentyst.-techniczna, Halicka 21.

LUDOWE TOWARZYSTWO WYDAWNICZE
Lwów, ul. Sykstuska 21.
Telefon Nr. 24. :: :: Czek P. K. O. Nr. 142.176.

Z początkiem października b. r. ukaże się
w nakładzie 25.000 egzemplarzy

WIELKI KALENDARZ LUDOWY na r. 1921.

Na treść tego niezbędnego w każdym domu
wydawnictwa złożą się: Kalendarium polsko-
ruskie, terminarz na r. 1921, szczegółowo opar-
cowany dział informacyjny i poradnik domowy.
W części literackiej znajdują czytelnicy artykuły
pierwszorzędných pisarzy polskich i obcych,
a artykuły społeczno-polityczne i popularno-
naukowe będą obejmowały całokształt polityki
bieżącej. W końcu będzie starannie opracowany
dział humorystyczno-satyryczny.

OGŁOSZENIA do „Kalendarza Ludowego“
przyjmuje się w Lud. Tow. Wydawniczym, Lwów,
Sykstuska 1. 21. — Ze względu na bardzo po-
ważny nakład ogłoszenia pomieszczone w „Ka-
lendarzu Ludowym“ mają szczególne znaczenie.

Korespondent(ka)

samodzielna siła obznajomiona z korespondencją
handlową, biegle pisząca na maszynie znajdzie
natychmiast zajęcie za wysokim wynagrodze-
niem. — Oferty z odpisami świadectw należy
954-5 nadsyłać pod adresem:

Komitet Agrowizacyjny Zagłębia naftow. w Borystawiu.

Kowal i cieśla
znajdzie zajęcie w miejskim
Zakładzie wodociagowym
we Lwowie, ul. Zielona 62.
Zgłoszenia codziennie od
11-tej do 1-szej.

Biurki męskie, nowe,
boksowe Nr. 45.
zamienie na Nr. 41. ewent.
dopłacę. Zgłoszenia w admini-
stracji pisma.

Fortepian lub pianino
dobrej marki
okazyjnie kupię. Zgłoszenia
do admin. „Dziennika“ pod
„Fortepian“.

Pokój frontowy duży do
wynajęcia dla star-
szego, solidnego pana Wia-
domość w administracji pod
„Śródmieście“.

Przyjmuję szycie
tak nowe jakoteż przeróbki
po bardzo niskich cenach —
ul. św. Józefa 2. l. p. (gank
na prawo).

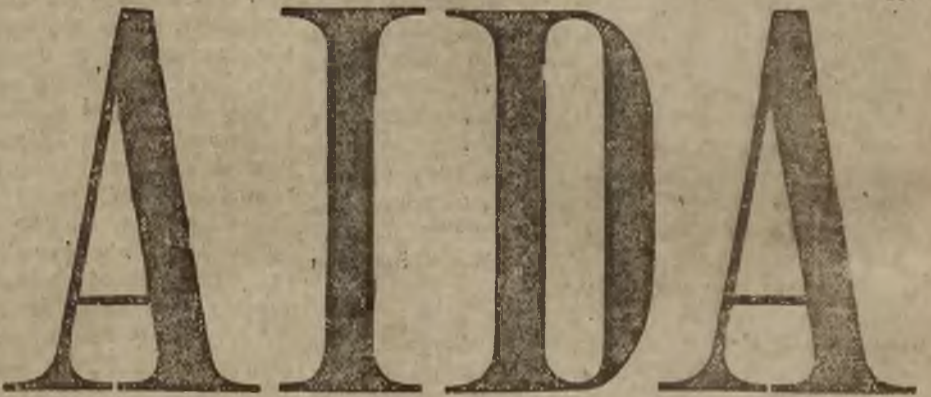
Zakład dentystyczno-techniczny
Zygmunta Pekelmana
wykonuje wszelkie roboty według
najnowszych systemów
Lwów, **Razmierzowska 17, pasaż.**

Robotnicy umiejący rozbierać
i składać pompy że-
lazne ręczne do studni
wierconych znajdują zaraz pracę
w **Miejskim Zakładzie wodociagowym**
we Lwowie, ul. Zielona 63.
Zgłoszenia codziennie od 11-tej do 1-szej.
957-3

Prawdziwe tylko z wodnym znakiem na bibułce „Szabelka“.

ZADAJCIE PRZEDWOJENNEJ JAROSCI BIBULKI I TUTKI CYGARETOWE

W RULONACH LUB PUDEŁKACH.

Prawdziwe tylko z wodnym znakiem na bibułce „Szabelka“.

WYKUCZLIWE I PRZYKRA ŚWIERZBY

występujące jako krosty usuwa
MASĆ Dr. HELMERICHA

CENA: 10 Mk., 20 Mk i 30 Mk.
MYDŁO DO TĘBO: 7 Mk.
ZIÓŁKA KREW CZYSZCZĄCE 5 Mk.

JEDYNY SKŁAD I WYRÓB
APTEKA M. ETINGERA, LWÓW, PLAC GOSPODARSKI

DRUKARNIA „DZIENNIKA POLSKIEGO“ WE LWOWIE — UL. CIECHA 1. 5.

WYKONUJE: DZIEŁA — GAZETY — DRUKI
GOSPODARSKIE — DRUKI HANDLOWE i t. d.
SZYBKO I PO UMIARKOWANYCH CENACH

KINO Wyświetla obecnie wspaniałą, wesołą komedję w 3 aktach pod tytułem:
PSIA MAMUSIA ze słynną artyst **Ossi Oswalda.**
Ponadto doborowe uzupełnienie programu.

Pracownia nowoczesnej fotografii
HENNERA
znajduje się we Lwowie
tylko
przy ul. Koralmickiej 4
(boznia Akademickiej i Zimorowicza)